

Διεθνής δικαιοδοσία - Γαλλία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);
- 2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;
  - 2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεσή μου;
  - 2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεσή μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)
    - 2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας
    - 2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα
      - 2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;
      - 2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);
      - 2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;
- 3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Η γαλλική δικαστηριακή οργάνωση συνεπάγεται τη συνύπαρξη δύο δικαιοδοτικών τάξεων: της διοικητικής και της δικαστικής.

Κάθε τάξη αποτελείται από μια δομή με τρία επίπεδα.

Στην περίπτωση της πρώτης τάξης, οι αποφάσεις εκδίδονται από τα διοικητικά πρωτοδικεία, που είναι δικαστήρια γενικής αρμοδιότητας, και από διάφορα ειδικά διοικητικά δικαστήρια. Οι αποφάσεις τους μπορούν να προσβληθούν ενώπιον των διοικητικών εφετείων. Οι αποφάσεις των διοικητικών εφετείων υπόκεινται στον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας (Conseil d'État).

Στην περίπτωση της δεύτερης τάξης, οι πρωτοβάθμιες αποφάσεις εκδίδονται από τα πολυμελή πρωτοδικεία (tribunaux de grande instance), που είναι δικαστήρια γενικής αρμοδιότητας, και από ένα σύνολο άλλων δικαστηρίων, οι αρμοδιότητες των οποίων ορίζονται από τον νομοθέτη. Οι αποφάσεις των πρωτοδικείων προσβάλλονται ενώπιον των εφετείων, που διαθέτουν χωριστά τμήματα (πολιτικό, κοινωνικό, εμπορικό, ποινικό). Κατά των αποφάσεων των εφετείων μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου (Cour de cassation) (το οποίο επίσης διαθέτει χωριστά τμήματα, που είναι διαρθρωμένα όπως και εκείνα των εφετείων).

Η διάρθρωση των δικαστηρίων έχει ως εξής:

Δικαστήρια της διοικητικής τάξης:

- Συμβούλιο της Επικρατείας (1)
- Διοικητικά εφετεία (8)
- Διοικητικά πρωτοδικεία (42)

Δικαστήρια της δικαστικής τάξης:

- Ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο (1)
- Εφετεία (36)
- Ανώτατο εφετείο (Tribunal supérieur d'appel) (1)
- Πολυμελή πρωτοδικεία (tribunaux de grande instance) (164) (εκ των οποίων 16 με αρμοδιότητα για την εκδίκαση εμπορικών υποθέσεων)
- Πρωτοβάθμια δικαστήρια (tribunaux de première instance) (4) (εκ των οποίων 2 με αρμοδιότητα για την εκδίκαση εμπορικών υποθέσεων)
- Δικαστήρια ανηλίκων (Tribunaux pour enfants) (155)
- Δικαστήρια υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης (Tribunaux des affaires de sécurité sociale) (114)
- Μονομελή πρωτοδικεία (Tribunaux d'instance) (307)
- Εργατοδικεία (Conseils de prud'hommes) (210)
- Εργατικά δικαστήρια (Tribunaux du travail) (6)
- Εμποροδικεία (Tribunaux de commerce) (134)

Ειδικά δικαστήρια της δικαστικής τάξης:

- Το μονομελές πρωτοδικείο εκδικάζει τις συνηθέστερες διαφορές. Καταρχήν, εκδικάζει όλες τις αγωγές η αξία του αντικειμένου των οποίων ανέρχεται έως και το ποσό των 10.000 ευρώ. Είναι επίσης αρμόδιο για την εκδίκαση ορισμένων ειδικών διαφορών (μη καταβολή μισθωμάτων, κατάσχεση αποδοχών, εκλογές των εκπροσώπων του προσωπικού, πίστωση στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών).
- Το εμποροδικείο είναι αρμόδιο να εκδικάζει διαφορές μεταξύ εμπόρων, μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και μεταξύ εμπόρων και πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως και διαφορές που αφορούν εμπορικές εταιρείες, διαφορές που αφορούν εμπορικές πράξεις μεταξύ οποιωνδήποτε προσώπων και υποθέσεις οικονομικής δυσχέρειας εμπορικών εταιρειών (εκκαθάριση και δικαστική εξυγίανση).
- Το δικαστήριο αγροτικών μισθώσεων (tribunal paritaire des baux ruraux) είναι αρμόδιο για την εκδίκαση διαφορών μεταξύ μισθωτών και εκμισθωτών αγροτικών ακινήτων (αγρομισθωση, επίμορτη αγροληψία).
- Το εργατοδικείο (conseil des prud'hommes) επιλαμβάνεται διαφορών μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών στο πλαίσιο ατομικής σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου.
- Έως συγκεκριμένη ημερομηνία που θα καθοριστεί με διάταγμα και το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2019, το δικαστήριο υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν την εφαρμογή της νομοθεσίας και των κανονισμών σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και τα γεωργικά ταμεία επικουρικής ασφάλισης· από ημερομηνία που θα καθοριστεί με διάταγμα και το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2019, οι εν λόγω διαφορές θα εμπíπτουν στην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων που καθορίζονται ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό.
- Έως ημερομηνία που θα καθοριστεί με διάταγμα και το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2019, το δικαστήριο υποθέσεων αναπηρίας (tribunal du contentieux de l'incapacité) επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν την κατάσταση ή τον βαθμό αναπηρίας, την κατάσταση μόνιμης αναπηρίας και την ανικανότητα προς εργασία από ημερομηνία που θα καθοριστεί με διάταγμα και το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2019, οι εν λόγω διαφορές θα εμπíπτουν στην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων που καθορίζονται ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό.
- Το δικαστήριο στρατιωτικών συντάξεων (tribunal des pensions militaires) επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν στρατιωτικές συντάξεις.

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεσή μου;

Η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των πολυμελών πρωτοδικείων, των μονομελών πρωτοδικείων και των δικαιοδοτικών οργάνων εγγύτητας (juridictions de proximité) προσδιορίστηκε ανωτέρω. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που δεν καθορίζεται ειδικά άλλο δικαστήριο ως αρμόδιο, το πολυμελές πρωτοδικείο αποτελεί δικαστήριο γενικής αρμοδιότητας.

- Τα μονομελή πρωτοδικεία είναι αρμόδια να εκδικάζουν διαφορές η αξία του αντικειμένου των οποίων είναι μικρότερη από ή ίση με 10.000 ευρώ, καθώς και διαφορές των οποίων δεν περιορίζεται η αξία του αντικειμένου, όπως διαφορές που αφορούν το καταναλωτικό δίκαιο, την επιτροπεία ενηλίκων και συμβάσεις μίσθωσης κατοικίας.
- Τα πολυμελή πρωτοδικεία είναι αρμόδια για όλες τις άλλες αστικές διαφορές που δεν υπάγονται σε άλλα δικαστήρια, και ιδίως για τις οικογενειακές υποθέσεις.

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Καταρχήν, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγόμενου. Ο κανόνας αυτός αποσκοπεί στην προστασία του τελευταίου, καθώς τεκμαίρεται ότι θα είναι ευκολότερο γι' αυτόν να αμυνθεί ενώπιον του δικαστηρίου που είναι πλησιέστερο στον τόπο κατοικίας του.

Εάν ο εναγόμενος είναι φυσικό πρόσωπο, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της κατοικίας ή της διαμονής του. Όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα (εταιρεία, ένωση προσώπων), αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου είναι εγκατεστημένο το νομικό πρόσωπο, κατά κανόνα το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η εταιρική έδρα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η γνωστή κύρια εγκατάσταση είναι διαφορετική από την εταιρική έδρα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, είναι δυνατό να επιληφθεί το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η κύρια εγκατάσταση. Για τις μεγάλες εταιρείες, που έχουν πολλά υποκαταστήματα, της υπόθεσης μπορεί να επιληφθεί το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ένα εξ αυτών των υποκαταστημάτων.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

- Σε υποθέσεις που αφορούν συμβάσεις: ο ενάγων μπορεί να προσφύγει είτε στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγόμενου είτε, αναλόγως του είδους της σύμβασης, στο δικαστήριο του τόπου παράδοσης του πράγματος ή του τόπου παροχής της υπηρεσίας.
- Όσον αφορά την αδικοπρακτική ευθύνη ή την άσκηση αγωγής κατόπιν δήλωσης παράστασης πολιτικής αγωγής στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας: η αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του εναγόμενου ή ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου επέλευσης της ζημίας ή του τόπου όπου επήλθε το ζημιογόνο γεγονός.
- Σε υποθέσεις που αφορούν ακίνητα: ο ενάγων μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο.
- Σε υποθέσεις διατροφής ή συνεισφοράς στα βάρη του γάμου: ο ενάγων μπορεί να επιλέξει μεταξύ του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του εναγόμενου ή του τόπου κατοικίας του δικαιούχου, δηλαδή του δικαστηρίου του ίδιου του ενάγοντος.
- Σε υποθέσεις καταναλωτικών διαφορών: ο καταναλωτής μπορεί να επιλέξει το δικαστήριο του τόπου όπου διέμενε κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης ή κατά την ημερομηνία επέλευσης του ζημιογόνου γεγονότος.

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

- Σε περίπτωση διαφοράς σχετικά με υποχρέωση διατροφής ή αντισταθμιστική παροχή: αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του δικαιούχου συζύγου ή του γονέα που αναλαμβάνει κατά κύριο λόγο τη φροντίδα των τέκνων, ακόμα και ενηλίκων.
- Σε υποθέσεις διαζυγίου: αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας της οικογένειας. Εάν οι σύζυγοι έχουν χωριστές κατοικίες, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας των παιδιών. Εάν οι σύζυγοι δεν έχουν παιδιά, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγόμενου.
- Σε κληρονομικές υποθέσεις: αρμόδιο είναι το δικαστήριο της τελευταίας κατοικίας του θανόντος.
- Σε υποθέσεις που αφορούν ακίνητα: αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο.
- Σε μισθωτικές διαφορές: αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο.

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Το σύνολο των ειδικών δικαστηρίων έχει αποκλειστική αρμοδιότητα και η ένσταση αναρμοδιότητας πρέπει να προταθεί αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο. Η μόνη δυνατότητα να επιληφθεί δικαστήριο το οποίο κανονικά δεν θα ήταν αρμόδιο υπάρχει μεταξύ πολυμελούς και μονομελούς πρωτοδικείου για υποθέσεις σχετικά με τις οποίες δεν έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα.

Καταρχήν, κάθε ρήτρα σύμβασης η οποία παρεκκλίνει από τους κανόνες της κατά τόπον αρμοδιότητας είναι άκυρη, εκτός από τις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ δύο εμπόρων, υπό τον όρο ότι αυτή η ρήτρα διατυπώνεται σαφώς.

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

- Εμποροδικείο: καταρχήν, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου. Όσον αφορά τις αδικοπραξίες, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο έλαβε χώρα το ζημιογόνο γεγονός ή του τόπου επέλευσης της ζημίας.
- Δικαστήριο αγροτικών μισθώσεων: αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο.
- Εργατοδικείο: ο εργαζόμενος μπορεί να προσφύγει στο εργατοδικείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η εγκατάσταση στην οποία εργάζεται, στην περιφέρεια του οποίου συνάφθηκε η σύμβαση ή στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης που τον απασχολεί. Όταν η εργασία λαμβάνει χώρα εκτός οποιασδήποτε εγκατάστασης, η προσφυγή γίνεται στο εργατοδικείο του τόπου κατοικίας του εργαζόμενου.
- Δικαστήριο υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης (έως την ημερομηνία που ορίζεται με διάταγμα και το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2019): καταρχήν, αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η κατοικία του δικαιούχου ή του οικείου εργαζόμενου ή της έδρας του εναγομένου οργανισμού σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια διαφορετικών δικαστηρίων.

Σχετικοί σύνδεσμοι

[🔗 Δικτυακός τόπος του υπουργείου δικαιοσύνης](#)

[🔗 Ιστότοπος της Legifrance](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/07/2018